

عنوان مقاله:

آزادی اجتماعی از منظر محمد عبده، سید قطب و علامه طباطبایی با تاکید بر تفاسیر المنار، فی ظلال القرآن و المیزان

محل انتشار:

فصلنامه علمی راهبرد اجتماعی فرهنگی، دوره 12، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

یحیی بوذری نژاد - گروه علوم اجتماعی اسلامی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران

ریحانه السادات رئیس الساداتی - دانشجوی دکتری دانش اجتماعی مسلمین دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

موضوع مقاله ی حاضر بررسی و مقایسه ی مفهوم آزادی اجتماعی در آراء محمد عبده، سید قطب و علامه طباطبایی و مبتنی بر تفاسیر قرآن آن ها می باشد می باشد. در واقع، هدف اصلی مقاله نیز در همین راستا بوده و آن این است که به هر یک از متفکران مذکور (نحوی نبطیقی و مقایسه ای) در تفاسیر قرآن خویش، آزادی اجتماعی را چگونه تعریف کرده اند؟ در این راستا با استفاده از رویکرد مفهومی و مطالعه ی موردی اسناد، مفهوم آزادی اجتماعی به عنوان مفهومی متجدد، در آیات مربوط به امر به معروف و نهی از منکر، جهاد، اقلیتهای مذهبی و... بررسی و نتایج آن از هر سه تفسیر با یکدیگر مقایسه شده است. تفسیر المنار نوشته محمد عبده با رویکردی عقل گرایانه و تجربی تفکری لیبرال نسبت به آزادی اجتماعی داشته و در مقابل دو مفسر دیگر، یعنی سید قطب و علامه طباطبایی رویکردی حداکثری نسبت به اسلام داشته و آزادی اجتماعی را در قالب قوانین اجتماعی اسلام معتبر می دانند. البته این دو مفسر نیز با یکدیگر تفاوتهایی در موضوع آزادی اجتماعی دارند. علامه طباطبایی و سید قطب معتقدند که احکام اسلامی باید در زمین اجرا شود و وجود غیر مسلمان خارج از حیطه اسلامی و اقتدار آن به رسمیت شناخته نمی شود و غیر مسلمانان باید تحت حاکمیت اسلام باشند، با این تفاوت که علامه برخلاف قطب، آزادی عقیده برای مشرکین را معتبر نمی داند و اهل کتاب حق حضور و پرداخت جزیه در جامعه اسلامی و آزادی عقیده دارند.

کلمات کلیدی:

آزادی اجتماعی، المیزان، المنار، فی ظلال القرآن، اقلیت های مذهبی، محمد عبده، سید قطب، سید محمد حسین طباطبائی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1681874>

